

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Főszerkesztő:
Benka Gyula.
Főmunkatárs:
Zlinszky István.

Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Béla.
Laptulajdonos:
Dr. Haviár Gyula

KIADÓHIVATAL:
Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.
Előfizetési díj: Egz z évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Népoktatásunk jövője.

A kulturélet első feltétele a népnevelés. Oktatás és ezzel vagyonosodás, sem politikai jogok élvezete s ezzel önkormányzás nem lehet tökéletes, mert a népnek a papiron megadott jogok mindaddig papiron maradnak s azok annak tökéletes élvezetébe nem lépnek, míg arra nem nevelik. A jog fejlődésével a nevelés fejlődésének párhuzamban kell haladnia, hogy a nép szabadságát és jogait önmaga, embertársai és az állam javára felhasználni képes legyen.

Nem óhaj már, hanem követelés ma, hogy a nép széles rétegei, az ország minden polgára, az állami és községi élet kormányzásában részt vegyen. Természetes tehát az a követelés is, hogy az állam minden polgárát a kulturföladatra rá kell nevelni. E nélkül az egyed-uralkodók abszolútizmus szélesebb mederbe terelve mindaddig él, míg a nép a nevelés által felvi-

lágosodás, az intellektuális képesség oly birtokába nem jön, hogy sorsának összefüggését az egyetemével megérteni, átérezni és intézni képes.

De nemcsak a szabadság és jog kiterjesztése, hanem az állam ereje is követeli a kultúra széles terjedését, mert hatalmát csak a polgárok értelmi képességében találhatja fel.

Minden apró polgárnak meg van ahhoz a joga, hogy nevelésben, oktatásban részesüljön, mert az állam minden polgárától nemcsak elvárja, de meg is követeli, hogy az államélet fenntartásánál és céljainak, a minél több ember boldogságának előmozdításánál közreműködjen. Ha pedig ez így van, aminthogy kétségtelenül így van, követelheti a kis polgár, hogy eme feladatra képessé is tegyék.

Vajjon gondoskodás történik-e, hogy mindengyermek oktatásba és ne-

velésben részesüljön? Tudjuk, hogy nem!

Vagy elég az, hogy a szülők, állásuknak és vagyon viszonyaiknak megfelelően, gyermekeik neveléséről gondoskodjanak s a szegényt semmi nevelés, oktatás, értelmi és erkölcsi kifejlődésének lehetősége se illesse meg? A legrettegőbb! igazságtalanság rejlik abban, hogy egyik gyermeknek meg van adva a lehetőség, hogy testi és lelki erejét, tehetségét kifejleszthesse, míg a másik teljesen el van zárva a tudás, a megismerés forrásaitól. Mert a szegényül született magára van hagyatva, küzdenie kell a lét anyagi és ebből eredő erkölcsi nyomorával, a sötéttséggel, önmagával, nem segítve senkitől sem arra, hogy emberi létet élhessen.

A gyermek nevelésének és tanításának joga a családá. Azután az iskoláé. Ám legyen. Ee az állam és társa-

TÁRCA.

Az első vihar.

Vihar volt készülöben; a szívek a lelkek viharra. A rabszolgaság végórája már ütött és az idegen, ki köztünk élt, de nem érzett velünk, kétségbeesve erőlködött hogy a hatalomnak segítsen, hátha még jókor elfojthat mindent . . .

A titkos ellenségek egyike Winkler Nep. János császári rendőr tanácsos ott lakott a Király utcában a régi vakok intézete közelében. Néhány házzal odább, a helyőrség parancsnoka Rohrbach Szaniszló ezredes székelt, kinek erkélye alatt hetenkint kétszer a katonabanda fújta a német nótákat. Kedélyes világ volt még akkor azok számára, kik sejtették, de nem merték hinni hogy nemsokára halomra dől minden, s fenekestől felfordul a világ.

Rohrbach ezredes 1848. március 15-én magához hívatta Winklert.

— Jöjjön csak tanácsos ur. Új fontos értesüléseim vannak az izgága elemekről.

— Ki hozta a híreket? — Szólt mohón a vendég.

— Ki tudna többet, mint én? S a Fiam A Ferdinánd — ő mindenütt ott van.

— Csöndesebben! — Intett az ezredes.

— De mondom, hogy Ferdinand, —

Az ezredes most már erélyes mozdulattal mutatott az ebédő ajtajára. Ezen az ajtón csak az imént tűnt el Helén, az ő bájos és egyetlen leánya.

— Csitt! Minden szó áthallatszik. Helén leányomnak semmit sem szabad tudnia. Éppen ma említette, hogy az ön fia tegnap megint ott járt a fiatalságnál . . . Helyes ha jogász, hát menjen a jogászok közé. Hehehe!

— Igenis és megfigyelt mindent.

— No lám! Mondja inkább ezredes ur, hogy a kisasszonyban is forradalma magyar vér pezseg. Unverfaeltes Rebellenblut . . .

Az édesanyja, ugy tudom magyar asszony volt . . .

— Feleségem? Hogyne! S hozzá kuruc családból való! Hja. A vérét csakugyan nem tagadhatja meg senki . . .

A tanácsos nagy szemeket meresztett. Oly furcsa volt a meglepett ábrázata, hogy az ezredes ismét mosolyogni volt kénytelen. Most már nekibuzdult Winkler Nep. János és kifeszítette mellét.

— Napok óta figyelemmel kísérem fiatalság mozgólódásait. A titkos gyűlések konspirációk egymást érik! De bármilyen éber szemmel ügyelnek a titkos embereim: sokszor semmit sem tudhatok meg. Pedig nagy dolgog vannak készülöben. Szabad sajtót akarnak — Persze! Hogy minden zendülő beszédet mindjárt kinyomassanak: Igy akarják lángba borítani a fővárost, az egész országot . . .

— Sötéten lát, tanácsos ur.

— Meglehet, de nekem eléje kell vágynom minden bajnak. A Fiam eddig hivem

dalom egészséges fejlődése érdekében szükséges, hogy nevelésben és oktatásban a társadalom minden egyes tagja részesüljön minden körülményre való tekintet nélkül.

Országos gyermekvédő liga védi már a gyermeket a testi nyomorúság a bűn fertőjétől; a belügyminiszter segítségére siet: mert ez társadalmi felelősség, állami kötelesség.

Védje a gyermeket a társadalom, a tudatlanság sötétségétől is, ez az előbbinél nem kevésbé fontos s egy millió ember vár erre.

Keljen életre egy országos népnevelési liga, száz meg száz fiókkal, ezer karokkal a gyermek, a nép szellemi védelmére; ez társadalmi felelősség, állami kötelesség.

Pénzintézetek mérlegei.

A Szarvason működő pénzintézetek már kiadták mérlegeiket, melyekben az év munkásságáról adnak számot. A sok szám, amelyet a jelentések bemutatnak, egy-egy erős tanubizonyossága annak a kiváló közigazgatási tevékenységnek, amit a helyi pénzintézetek a múlt év folyamán kifejtettek, amely munkásság eredményét jelentő osztalékokat a jövő hét folyamán osztják ki részvényeseiknek.

A Szarvasi Takarékpénztár városunk legrégebbi hitelintézete, immár

40-ik jelentését terjeszti elő. Az intézet igazgatósága az év 62126 korona 82 fillér nyereségéből az igazgatóság, felügyelő-bizottság, választmány és tisztviselők jutalmazására szánt összegeken felül 9423 korona 52 fillért javasolt a tartalékok szaporítására fordítani. Az osztalékokat 17 koronában indítványozza megállapítani részvényenként. A közgyűlés február 18-án d. e. 10 órakor lesz az intézet helyiségében.

A Szarvasi Hitelbank 133049 k. 34 fillérben mutatja ki múlt évi tiszta jövedelmét. Ebből a tartalékokra fordít a részvénytársaság 20769 korona 46 fillért. Az osztalék részvényenként 16 korona, melyet a február 10. napjának d. u. 3 órájára összehívott közgyűlés után fizet ki az intézet pénztára.

Végül a Békésszentandrás Takarékpénztár ugyancsak február 10-én d. e. 9 órakor tartja közgyűlését Békésszentandrásra, hol az intézetnek főtelepe van. Az 1908. év tiszta nyereségét 42364 korona 57 fillérben tünteti fel a jelentés, melyből a részvénytársaság tartalékalapjai 10.000 koronával fognak dotáltatni, míg a részvényesek osztalékát 16 koronáknak javasolja az igazgatóság és felügyelő-bizottság megállapítani.

A három jelentés összevetve látjuk, hogy a múlt igen gyenge gazdasági év nem igen befolyásolta a szarvasi pénzintézetek forgalmát, sőt népünk takarékoságát igen kedvező színben tünteti fel az az adat, amely a három pénzintézetnek a múlt évben kiadott jelentéseivel összehasonlításából kitűnik, hogy ahárom intézetnek szarvasi betétállománya az 1908. év folyamán 343236 korona 81 fillérrel haladta

tul az 1907. év végén elhelyezett betétek összegét.

A szarvasi ifjúság hangversenye.

A szarvasi ifjúság január 30-án tartotta meg a József főherceg sanatorium egyesület javára rendezett nagyszabású hangversenyét, amely mint már azt előre is jeleztük, a legfényesebb sikert hozott, Alig volt még nálunk ilyen szép közönség együtt, melynek tagjai között többen a vármegye távolabbi helységeiből is megjelentek. A Sanatorium egyesület részére jutott tiszta jövedelem összege és a hangverseny s azt követő táncmulatság kiváló sikere méltó jutalma volt a rendezőség buzgó működésének és áldozatkészségének, mellyel a szarvasi közönséget igazán magas nívóun álló hangversenyben részesítette.

A táncmulatságot megelőző hangversenzt Grünwald Wally szavalata vezette be, ki Balla Miklós gyönyörű alkalmi prólogját adta elő azzal a nagy hatással, a mely szavatait a műkövelői előadásokon mindig követni szokta.

A hangverseny műsorát ezután három szereplő két-két számmal töltötte be. Sebők Ilona, a m. kir. operaház tagja énekelt, B. Judic Etel, a budapesti Thalai színház tagja Bródy egy drámai költeményét és Molnár Ferenc Gyerekek című apróságát adta elő, végül Vágó Béla, a Magyar Szin-

volt, s hiva a császárnak. De jó barátságban van az ifjúság minden tagjával is. Hadd figyelje meg őket, hadd tudjon meg mindent, . . . Ott jár- kel a lázongók között . . .

Az ezredes most már gunyosan mosolygott, azután elkomolyodott az arca, ezen az arcon férfias önörzet nemes lélek tükröződött és higgadság, amilyen a céltudatos hadvezért szokta jellemezni.

— S mondja csak Winkler ur — a fiát Ferdinándot kémnek használja?

A tanácsos felütötte a fejét. Rámeredt Rohrbach ezredesre.

— Nem értem — Megütközik rajta?

— Nem rólam van szó.

— Hanem?

— Hiszen tudja: a leányom . . . Helén . . .

II.

Valami nesz hallatszott az ebédlő ajtajában. Az ezredes tudta, hogy Helén ott áll, és hallgatózik. Most hirtelen kinyílt az ajtó

— Mindent hallottam, mert minden akarok tudni. Szólt a leány emelt hangon. — Megmondtam édesapának, hogy nem

távozom a küszöbről és tanuja leszek a beszélgetésüknek. Nem érdekel más, mint az, ami Ferdinándra tartozik. Szeretem őt . . . szeretem a fiát, Winkler ur. Neje akarok lenni Ferdinándnak, de nem becsülhetem és nem tisztelhetem azt az embert, akiről bárki jellemtelenséget mond.

Komoly tekintetét büszkén jártatta végig a két apán, s arca sugárzott a haragtól . . .

— Jellemtelenséget a fiamról? Ki meri azt tenri.

Helén utána lépett egyet,

— Kicsoda? Ön! Igen Ferdinánd saját atyja. Mért kényszeríti ily nemtelen dolgokra a fiát? Aki kém s szolgálja bár a világ legnemesebb és legigazabb ügyét és mégis szegyénteljes és megvetett a világ előtt. Hát még az, aki hazája ellen árulkozik!

A tanácsos elképedt.

— Ezredes ur! Hallja ezt? . . . De jó! . . . Kedves Helén, én önt fiam menyasszonyának tekintem. Tudja meg, hogy Ferdinánd semmit sem tud arról.

A leány szemei szikráztak a felindulástól.

— Nem is sejti Ferdinánd, hogy tud-

tán kívül elárulja a legjobb barátait? Hát ez éppen a szégyen, ez a gyalázat!

Az ezredes közbelépett.

— Csillapodj, lányom. Itt arról van szó, kihez pártoljon a vőlegényed. Atyád a császár ezredease, leendő apósod a császár hivatalnoka.

— De Önök is magyarok!

— Itt születünk mondotta az ezredes.

— És itt is hálnak meg! — vágta rá Helén. Én legalább itt akarok pihenni, ahol az anyám, az én lánglelkű magyar anyám aluszza örök álmát. Őa ha most élne, ha most pártomra állhatna! . . . Istenem miért is vagyok olyan szerencsétlen.

Soká tartott ott a császáriak. Eközben a szobalány beeresztette Ferdinándot . . . Meglepetve látta a vőlegény, hogy bájos araja mily kétségbe esetten törli a könnyeit . . .

— Mi történt? Az égre Helén ki bántott meg?

— Ki? Az édes atyád! Nem csak engem, hanem téged is — téged, én egyetlenem! Lásd, nem tehetek róla, ha olyan anyám volt, aki császári katonának lett a felesége, de azért magyar honleány maradt.

ház tagja monologot es kisebb költemények előadásával lépett fel.

A csapni valóan rossz akusztikájú teremben természetesen művészi hangverseny rendezése igen nehéz feladat, de ennek dacára a siker teljes volt.

Nem csupán a vendégek iránti udvariasságból mondjuk ezt, de azért is, mert el kell ismernünk, hogy a szereplők oly eredményt értek el, a mely dicséretére válik ugy nekik, mint a hangverseny rendezőségének.

A hangversenyt tánc követte, a melyen a megjelent közönség teljes számban vett részt és a mely igazi jó kedélyvel a késő hajnali órákig tartott.

UJDONSÁGOK

Tegnap és ma.

— Bowsawer —

Éjszaka költ az apó — nagy a csend —

A hóról zeng dala . . . majd lepihent.

S másnap, hogy a hajnal fénye h. sad —

Olvassa fiának a „hó-dalok„-at :

„Szállnak a mennyből az angyali tollak

Fény-díszül mit a földre ledobtak ;

Lassen hullnak a tiszta pihék . . .

És szüziés köntöst ölt a vidék.

Eltűnik itten a tócsa, mocsár

És ottan a szenny, meg az utcai sár.

Elakarják fojtani a szabadság vágyát. És te! Te, édes Ferdinándom, te is ellenségeink közé állna? Atyád fel aka: használni keennek.

— Helén!

Csak e rémült kiáltás hangzott el Ferdinánd ajkairól. És kezeivel eltakarta arcát.

— Bocsáss meg! — rebegte a leány.

— Helén! És te hitted rólam? Te is hitted?

— Nem, nem! Hisz azt akarom, hogy méltó légy a szívemre, mely nem szeretheti a haza ellenségét s mely csak érted dobog! . . . Te jó, te okos, te becsületes vagy! Tudtam hogy ha választanod kell: engem választasz és a hazát! . . . Tudd meg, hogy halálom lenne, ha atyádnak lenne igaza.

— Hallgass, hallgass, én egy életem! Isten veled!

— Hová sietsz?

— Hát nem hallottad, hogy Petőfi ma szavalja el a „Talpra Magyar-ját? És erre szabadul fel a szó, az irás a gondolat! Isten veled, Helén!

És Ferdinánd elrohant.

Két órára rá Winkler Nep. János ott állt a városháza előtti téren. Nem sejtette, hogy még ezen a napon „Szabadság tér“ lesz ennek a neve.

A tömeg, az ujjongó lelkes tömeg, Petőfivel az élén, bejárta az utcákat. Majd a térre érve, a lánglelkű költő rázendítette vérforraló ódáját.

Mindent el főd a hó-takaró

S a nap sugarában csillog a hó . . .

Figyelemmel csügg az apó ajakán

A fiu s megérti a dalt szaporán —

Majd az apó szólítja fiát ;

Kitekint a fiu az ablakon át

S ily szók hagyják el ajakát :

„Ma — apám — más minden, mint

(a minap

A hó csupa sár — kisütött ma a nap“ !. . .

Szemző István.

— **Eljegyzés.** Sámuel Jolánkát, Sámuel Adolfnak, lapunk kiadójának leányát eljegyezte Földes Emil Budapest-Szentlőrinczi tekintélyes kereskedő. — Janovszky Gyula majszini aljegyző eljegyezte Papp Mariskát Borsáról,

— **Villamos világitás.** A szarvasi villamos világitás ügyében a képviselőtestületek mult számunkban ismertetett határozata folytán Kollár Lajos főjegyző és Ponyiczky Kálmán mérnök már érintkezésbe léptek a mezőturi vállalat vezetőivel. Az új tervek alapján a jövő héten fogja ajánlatát a vállalkozó gyár megtenni, amikor is a kiküldött bizottság azt ismét tárgyalás alá veszi.

— **A Szarvasi Leányegyesület** 1909. évi február hó 7-én, d. u. 3 órakor az állami polgári leányiskola tornatermében tartja előadó gyűlését a következő tárgysorozattal: 1 Arany János élete és költészete. Irta és felolvassa: Weinberger Fanni. 2.

„Talpra magyar, hi a haza!

Itt az idő most vagy soha!“

Minden szakasz után tombolt a felvesztett indulat sokaság. Legelől, Petőfi mellett a szabadságot éltetve, egy sápadt ifju állt, ki rajongva bátorította társait.

Winkler Nep. János rendőrtanácsos ur majd kövé meredt, amikor fürkésző szemei felismerték a lázas ifjut. Ó volna az? Az édes fia?

— Ferdinánd!

— Ó az! Az én Ferdinándom! Nem csalódtam benne . . .

Örömteljes, édes női hang suttogetta boldog meglepetését a toporzékoló apa mögött. A tanácsos ur megfordult és ott állt Helén meg a társalkodónője.

Még azt sem akadályozhatta meg a leendő após, amit Winkler Ferdinánd, mint hőstettet nyomban véghezvitt.

— Utánam fiuk! — kiálltotta lelkesen Ferdinánd. — Kövessük Petőfit, Jókait, Vasvárit!

— Hová? — kérdezte Helén.

— Kinyematjuk a tizenkét pontot . . . a szabadság törvényét . . .

Egy órával később ő osztogatta legbuzgóbban a „szabadság magasztos keresztlevelét“ . . .

Az első vihar magával sodorta a rendőrtanácsos fiát — kit Helén magának és a hazának hódított meg.

A felolvasással kapcsolatban szavalnak „Walsi bárdok“-at Bugyis Aranka, zongorán kíséri Bugyis Czellus. „A dalnok bajá“-t Fuksz Rózsi, „Ráchel siralmá“-t Szlovák Matild „Fiamhoz“ Holéczy Ida. 3. Arany János megzenésített népdalait éneklí Liska Mihály ur, zongorán kíséri Léviusz Ernő tanár.

— **Házasság.** Pollák Sandor szarvasi kereskedő január 31-én vezette oltár elé a szarvasi izr. templomban Silberstein Irént. Az esketési beszédet Dr. Drechler Miksa rabbi tartotta nagy násznép jelenlétében.

— **Kaszinó közgyűlés.** A szarvasi Kaszinó február 14-én d. u. 5 órakor tartja évi közgyűlését, melyen a Mikolay Mihály elhalálózása folytán megürsedett elnöki állást is betöltik, valamint választás alá kerülnek az összes tisztviselők és választmányi tagok, kiknek mandátuma az végén lejárt.

— **Uránia előadás.** A helyi Leányegyesület, a már előre jelzett Uránia előadást február 14-én, este 8 órakor, a polgári leányiskola tornatermében tartja meg. Bemutatásra kerül Finn ország mesés szépségű vidékei, melyhez a magyarázó felolvasást Ispanovits Sándor fővárosi tanár tartja. Az est érdekességét növeli az is, hogy eredeti finn népdalokat énekel Faragó Mórné urnő s zongorán Lavatka Ilona urhölgy kíséri Belépő-díj 50 fillér.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Halász Aladár szarvasi okl. ügyvéd, ügyvédi irodáját Gyomán megnyitotta.

— **Lelekészjelölés.** Scholtz Gyula elhalálózásával megürsedett szarvasi ág. ev. lelkészi állásra már megyeszerte megindultak a kombinációk. A mint értesülünk, az állás csak pár hónap mulva kerül betöltesre és így a jelölések még nagyon koraiak.

— **Munkásházak építése.** A vármegyében építendő munkásházakon az alispán Békésvármegye hivatalos lapjának legutóbbi számában tette közé a versenytárgyalási hirdetményt melynek értelmében Szarvason 22, az egész megyében 176 munkásházat építenek. Az ajánlatokat ugy az összes házakra mint az egy egy községben építendő házakra meg lehet tenni. Szarvason a munkásházakat válogfalal és csereptetővel építik. A vállalkozó

az épületeket szeptember elsején tartozik teljesen készen átadni. Az ajánlatok március 1 napjának d. e. 10 óráig adhatók be a megy alispánjához.

— Szabászati tanfolyam

Koch Ignác szabász tanár az Európa című szabászati rajz feltalálója, ki az egész országban igen sikeresen tanította a modern női ruhaszabászatot — miről számos hivatalos bizonyítvány tanuskodik — f. február 9-én vagyis kedden kezdi meg községünkben a szabászat szakszerű tanítását. Tantermét a Roszjarovitz féle táncteremben rendezte be. Addig is megbizottja a községben a házakhoz látogat beiratások eszközzése végett, a tanfolyam kezdetén pedig a tanterem helyiségébe történnek a beiratások. Ezen tanfolyam hasznosságára felhívjuk hölgyeink figyelmét.

— **Minden szőlősgazda** ingyen és bérmentve kérje a „Millennium-telep Nagyösz, Torontálmegye, magyar, német, román vagy szerb főárjegyzékét legjobb faju és válogatott minőségű szőlőoltványokról.

— **Dr. Scheiner Miksa** orvos a szabadkai „Mária-Valéria“ kórház volt alorvosa, a budapesti Szent János kórház volt orvosgyakornoka orvosi és fogorvosi működését Szarvason az özv. Szlovák Jenőné házába Holéczy Gusztáv üzletével szembe megkezdette.

A Magyar Néprajzi Társaságról!

Körülbelül két évtized előtt, édes hazánk szívében egy lelkes, jobbára tanfértiak és tudósokból álló társaság alakult azon célból, hogy édes hazánk népének, de különösen magyarságának életével, kultúrájával rendszeresen foglalkozzék és azokat a feledéstől megóvja.

Mert magyarságunk lelki élete nagyon gazdag, sok helyt festőien szép és valódi kincsésbánya azon hivatottak kezében, kik szeretettel tudnak hozzájuk közeledni. Tehát mint láthatjuk, a legnemzetibb, legjobban népszerűsíthető tudomány csoportot művelni e nemes célú társaság, mely a leguiolós pillanatban lépett fel, hogy a kiveszőben lévő népies hagyományok stbból megmentse a jövő nemzedék számára azt, ami még menthető, tüzetesen foglalkozzon népünk szokásaival, szellemi termékeivel s így egy régóta nélkülözött fontos és szerfelett érdekes tudományt nyitott meg a nemzet számára, mely nélkül a földrajz, történelem, irodalomtörténet és nyelvészet tanítása bizony hiányos mederbe haladt eddig.

Mint ilyen hazafias és könnyen is népszerűsíthető tudományt kultiváló társaság valóban megérdemli, hogy minél szélesebb körben ismertessék fenséges missióját s találjon meleg pártolásra. Kiváltképp áll ez reánk, vidékiekre kik együtt élünk a néppel, tehát kétszeresen átérezhetjük a Magyar Néprajzi Társaság célját s úgy anyagi mint erkölcsi erőnkkel is hozzájárulhatunk minél sikeresebb működéséhez. A Szalay Imre min. tanácsos elnöke alatt álló Magyar Néprajzi Társaság évi tagsági díja hat korona, csekélység ahhoz képest, amit a társaság tartalmaz folyóirata, az Ethnographia nyújt, mely a tagoknak tagdíjuk fejében jár. Melegen ajánlom a mélyen tisztelt tanári, tanítótestületek, az iskolák és egyéb kulturális intézményeknek, ugyancsak a művelt közönség szíves, pártoló figyelmébe e legmagyarabb társaságunkat, melynek terjesztése és pártolása egyúttal hazafias kötelességünk is. Mutatványszámot készséggel küld a M. N. T., vagy annak pénztárosa Kövecsesi Dancs Árpád Budapest, II. Toldy Ferenc-u. 50.

Matthias Mátriné Varga Róza.

46—1909. vhtó szám

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. II. 440/4 számú végzése következtében dr. Mázor Elemér ügyvéd által képviselt Merkl János javára 822 kor. 10 fillér s jár. erejéig 1909. évi január hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 648 K. 84 fillére becsült következő ingóságok, u. m.: nád nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíróság 1908-ik évi V. 686/3 számú végzése folytán 822 kor. 10 fill. tőkekövetelés ennek 1908. évi december hó 4-ik napjától járó 5 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 232 kor. bíróságnak már megállapított költségek erejéig, Szarvason, a Csabai-ut mentén a vasut mellett az u. n. volt hizlalónál leendő megtartására 1909. évi február hó 9-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvas, 1909. évi január hó 27 napján.

Biró Zsigmond, kir. bir. végrehajtó.

23—1909. vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. I. 377/3 számú végzése következtében dr. Reismanu Adolf ügyvéd által képviselt özv. König Lázárné javára König Ábrahám ellen 2000 K. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1569 K. becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutor, korecsmi felszerelés, fűszeráru, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíróság 1908-ik évi V. 724/2 számú végzése folytán 2000 K. tőkekövetelés ennek és eddig összesen 185 K. 76 méterben bíróságnak már megállapított költségek erejéig, Szarvason, Szent István Király-utca 96 és folytatólag a szarvasi tkpénztár és termény raktáraiba leendő megtartására 1909. évi február hó 11-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvas 1909. évi január hó 19 napján.

Biró Zsigmond kir. bir. végrehajtó.

3918—1908. évi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Havár Gyula ügyvéd által képviselt szarvasi ág. hitv. ev. főgimnázium tanszék alap p. végrehajtónak Nagy

Juliánna Králik Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. főkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíró) területén lévő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 2844 szjvk felvett B 6399 rsz 3 hold 916 négyszögöl 1 hold 1412¹/₂ négyszögöl ingatlanok Králik Jánosné nevében álló 1 negyed részére 621 kor. a 2844 szjvkben felvett B 7188 rsz. 1 hold 323 ¹/₂ négyszögöl ingatlanok ugyanannak nevében álló felerészére az árverést 48 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909. évi február hó 26-ik napján délelőtt 9 órájkor** e kir. bíróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog. Ezen ingatlan a kikiáltási ár felének alacsonyabb áron eladni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Szarvason, 1908. évi november hó 18-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbíró

Piaczi árak.

1909. febr. hó 5-én

	frt.	kr
Ó Buza piros	12	30
Mercantil új buza	12	—
Sárgás buza	11	50
Üszkös buza	11	—
Árpa	7	30
Zab	7	50
Köles	5	60
Morzsolt tengeri	6	60
Luczerna mag prima	57	00
Hízott sertés		41

Hirdetések
jótányos
áron vétetnek fel
lapunk
kiadóhivatalában.

Sirup pagliano a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Giralomo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csusz, köszvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 60) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, L ö b l i c h g a s s e 4. 48. Gyógyszerárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestnek. 9-9.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5 40 "	—
Mezőhegyes	ind.	— " "	9 18 "	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 3 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYÚSZ
TORONTÁL M.

TERJENELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Új könyvkötészet!

Könyvnyomdámot egy újonnan berendezett

könyvkötészetrel bővítettem ki.

Minden e szakmába vágó munkát elvál-

lalok olcsó díjsszabás mellett.

S Á M U E L A.

SZARVASON.

Egy és kétéves szőlő-oltványokról,

különféle sima és
gyökeres vadvesszőről
szőlő kimutatás megjelent.
Kívánatra bárkinek ingyen és bér-
mentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep

Billéd. Torontál-megye.

Glöbin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros-FritzSchulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

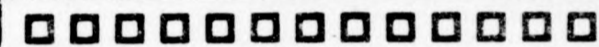

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

A NAP

a 48-as eszmény és a magyar nemzet
törekvések leghívőbb, legtüzeesebb szó-
szószólója.

A magyar ujságírás szenzációi
A magyar közönség legkedveltebb lapja.
Tessek mutatósamat kérni!

Magyarország legkitünőbb 2 lapja
A NAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJA

A NAP

A NAP ujságvállalat esti lapja.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre	— — —	6 K. — f.
Félévre	— — —	3 K. — f.
Negyedévre	— — —	1 K. 50 f.
Egy hónapra	— — —	K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

A aki a „Fidibuszra“
legalább egy félévre
előfizet, ingyen kapja
az 1908. évi beszóló di-
szes „FIDIBUSZ-
NAPTART“-t.

TÖRLEY PEZSGÓ
CASINO
TALISMAN
GRAND VIN

Figyelem!

Nincs szebb,
Nincs kellemesebb,
Nincs hasznosabb

ajándék

a Litaúszky Pál fodrász üzletében
(Árpád szálló épületében)
kapható

párisi és angol illatszereknél,
pipere és toilette cikkekénél!

Dús választék! Olesó árak!
Kívánatra minta-collekcio házhoz
küldetik.

Hirdetmény.

A szarvasi járási főszolgabíró ur
ad 6904—908. sz. rendeletet folytán
az 1909. évre megválasztott iparha-
tósági megbizottak névsorát közzhírre
teszem.

I. Ipariskola látogatók: 1. Grósz
Lambert, 2. Fehér József, 3. Janurik
János, 4. Simon András.

II. Műhelyvizsgálók: 5. Liska Mi-
hály, 6. Bohus Pál, 7. Hanó József.
8. Moitórisz Pál, 9. Palkovics István,
Gercsák György, 11. Borgulya Mihály,
12. Bangya Géza 13. Sinkovics Pál,
14. Novodonszky Mihály.

III. Segéd és tanonclajstrom
vizsgálók: 15. Sal Károly, 16. Matok
Sándor.

IV. Gyárvizsgálók: 17. Mucha
Soma 18. Varga Pál, 19. Lehoczky
Lajos, 20. Rácz Pál.

Az iparhatósági megbizottak ülés-
ének vezetésére elnökül: Sal Károly
jegyzőül, Bangya Géza választattak
meg.

Szarvason, 1909. évi jan. hó 16.

JESZENSZKN, jegyző,

Ösztöndíj pályázat.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a „Salacz Ferenc igazgató”

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1908. évi kamataira.

Ezen 100 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű, szegénysorsu és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb keteskedelmi iskolában folytatják.

A 100 korona ösztöndíj folyó 1909. március hó 4-ikén fog kiadatni, a pályázat eredménytelensége esetében pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi március 1-én d. e. 10 óráig gyújtandók be az intézet titkáranál. Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvas, 1909. február 5,

Szarvasi Takarékpénztár
Igazgatósága

Eladó legelő földek.

Néhai Pongyiczky Sámuel örökösai közhírré teszik azt, hogy a *kákai* közös legelőben levő 54 holdnyi legelőföldjük s külön 14 holdnyi szántóföldjük (második osztás) szabadkézből

örök áron eladó.

Az érdeklődők felkéretnek, hogy ajánlataikkal forduljanak futásfalvy Lukács János urhoz Gátáján Temes megye.

Legfinomabb

parfümök

dekaszáma 40 fillértől feljebb kapható

Litaúszky Pál

fodrász termében.

Előfizetési felhívás.

A lap hetenként egyszer jelenik meg. Helyben házhoz hordatjuk, vidékre postán küldjük.

Előfizetési díja:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona.

A SZARVASI LAPOK
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Meghívó!

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR XL. rendes közgyűlését

1909. évi február 18-án (csütörtökön) délelőtt 10 órakor

Szarvason, saját helyiségében tarj- meg.

a melyre a tisztelt részvényes urak ezennel tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről, az 1908-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és megállapítása, a felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
4. Öt felügyelő-bizottsági tag és két póttag választása 3 évre.
5. A választmány 25 rendes és 5 póttagjának választása 1 évre.
6. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1909. január 23.

HAVIÁR DANI
társasági elnök.

A t. részvényes urak értesítetnek, miszerint az 1908. évi zárszámadások a takarékpénztár titkári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.

Meghívó.

A Szarvasi Gazdák és iparosok Szövetkezete

XIV. évi rendes közgyűlése

1909. évi február hó 17-én d. e. 9 órakor

Szarvason a Szövetkezet saját helyiségében fog megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai.

1. A közgyűlés jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. Az 1908-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Választmányba 12 tag választása és 3 póttag 1 évre.
7. Netaláni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1909. évi január hó 29-én.

Zvarinyi János,
szövetkezeti elnök.

A t. részvényes urak értesítetnek, miszerint az 1908. évi eredeti zárszámadások a szövetkezeti pénztári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.

HA

sérvkötőket, irigaorokat, francia és angol illatszereket, vagy bármennemű gyógy-
szereket, vagy Spitzer arckenőcsét, vagy bel- és külföldi arcápoló és pipere-
szereket óhajt azt a

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason

bármikor megkaphatja, ahol az összes bel- és külföldi szereknek nagybani raktára van.

Az összes eddigi sósborszeszek között ma a legjobb a

DIVINA SÓSBORSZESZ

ára 40, 100 és 200 fillér.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.